Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2025)0186

Rolul politicii de coeziune în sprijinirea tranziției juste

Rezoluția Parlamentului European din 10 septembrie 2025 referitoare la rolul politicii de coeziune în sprijinirea tranziției juste (2024/2121(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană,

– având în vedere articolele 4, 9, 151, 153, 162, 174-178 și 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/691 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 privind Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1309/2013[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE)

---

1 JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
2 JO L 153, 3.5.2021, p. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
3 JO L 231, 30.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.

nr. 1296/2013[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (Regulamentul privind dispozițiile comune)[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”)[4], care include un obiectiv juridic ca UE să devină neutră din punct de vedere climatic până în 2050, stabilind obiectivul intermediar de reducere, până în 2030, a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % față de nivelul din 1990,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724[5],

– având în vedere rezoluția sa din 25 martie 2021 referitoare la politica de coeziune și strategiile de mediu de la nivel regional în lupta împotriva schimbărilor climatice[6],

---

1 JO L 231, 30.6.2021, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
2 JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
3 JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
4 JO L 243, 9.7.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
5 JO L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
6 JO C 494, 8.12.2021, p. 26.

– având în vedere rezoluția sa din 20 mai 2021 referitoare la inversarea tendințelor demografice în regiunile Uniunii utilizând instrumentele politicii de coeziune[1],

– având în vedere rezoluția sa din 7 iunie 2022 referitoare la insule și politica de coeziune: situația actuală și provocările viitoare[2],

– având în vedere rezoluția sa din 15 septembrie 2022 referitoare la coeziunea economică, socială și teritorială în UE: al 8-lea raport privind coeziunea[3],

– având în vedere rezoluția sa din 23 noiembrie 2023 referitoare la crearea de locuri de muncă – tranziție justă și investiții cu impact[4] ,

– având în vedere rezoluția sa din 23 noiembrie 2023 referitoare la valorificarea talentelor în regiunile Europei[5] ,

– având în vedere rezoluția sa din 12 decembrie 2023 referitoare la remodelarea viitorului cadru al fondurilor structurale ale UE pentru a sprijini regiunile afectate în mod deosebit de dificultățile legate de tranziția în sectorul auto, tranziția verde și tranziția digitală[6],

– având în vedere rezoluția sa din 14 martie 2024 referitoare la politica de coeziune pentru perioada 2014-2020 – punerea în aplicare și rezultatele ei în statele membre[7],

– având în vedere Acordul de la Paris, adoptat la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (COP21), care a avut loc la Paris la 12 decembrie 2015,

– având în vedere Agenda teritorială 2030 – un viitor pentru toate teritoriile, adoptată la reuniunea informală a miniștrilor responsabili cu amenajarea teritoriului, dezvoltarea teritorială și/sau coeziunea teritorială din 1 decembrie 2020,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 martie 2021 intitulată „Plan de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale” (COM(2021)0102),

---

1 JO C 15, 12.1.2022, p. 125.
2 JO C 493, 27.12.2022, p. 48.
3 JO C 125, 5.4.2023, p. 100.
4 JO C, C/2024/4224, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj.
5 JO C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
6 JO C, C/2024/4166, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4166/oj.
7 JO C, C/2024/6562, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

- având în vedere comunicarea Comisiei din 14 iulie 2021 intitulată „Pregătiți pentru 55: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică (COM(2021)0550),

– având în vedere raportul Comisiei din februarie 2024 intitulat „Forging a sustainable future together – Cohesion for a competitive and inclusive Europe: report of the High-Level Group on the Future of Cohesion Policy” (Construirea unui viitor sustenabil împreună – Coeziune pentru o Europă competitivă și favorabilă incluziunii: raportul Grupului la nivel înalt privind viitorul politicii de coeziune),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 27 martie 2024 cu privire la cel de-al 9-lea raport privind coeziunea (COM(2024)0149),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 26 februarie 2025 intitulată „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare” (COM(2025)0085),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 5 martie 2025 intitulată „Uniunea competențelor” (COM(2025)0090),

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 8 octombrie 2024 intitulat „O tranziție justă pentru toate regiunile UE”[1],

– având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 21 noiembrie 2024 intitulat „O politică de coeziune reînnoită după 2027 care nu lasă pe nimeni în urmă”[2],

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens” (Mult mai mult decât o piață - viteză, securitate, solidaritate: capacitarea pieței unice pentru a clădi un viitor sustenabil și prosperitate pentru toți cetățenii UE),

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene”,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale,

– având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A10-0137/2025),

---

1 JO C, C/2024/7058, 4.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7058/oj.

2 JO C, C/2025/285, 24.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/285/oj.

A. întrucât obiectivul ambițios al tranziției către o economie neutră din punctul de vedere al carbonului până în 2050, cel târziu, are potențialul de a genera beneficii economice, de mediu și sociale substanțiale, inclusiv crearea de noi industrii, locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții; întrucât, în același timp, această tranziție poate exacerba disparitățile existente între regiuni, afectând în mod disproporționat populația vulnerabilă din cauza unor factori socioeconomici care le diminuează capacitatea de a beneficia de tranziție și poate crea noi vulnerabilități, în special în regiunile care sunt foarte dependente de industriile cu emisii ridicate de dioxid de carbon, inclusiv în regiunile carbonifere;

B. întrucât caracteristicile socioeconomice ale regiunilor UE sunt foarte diferite, cu niveluri diferite de dezvoltare, infrastructură, tendințe demografice și condiții de pe piața muncii și întrucât este evident că nu există o soluție universală capabilă să răspundă în mod adecvat nevoilor lor diverse; întrucât regiunile mai puțin dezvoltate tind să sufere mai mult de pe urma tranziției, în comparație cu regiunile mai dezvoltate;

C. întrucât există în continuare diferențe de ritm în tranziția digitală și conectivitate în Europa, îndeosebi în zonele rurale și în cele îndepărtate; constată că numeroase regiuni afectate nu dispun de infrastructura de bază și nici de servicii esențiale, ceea ce le diminuează capacitatea de a atrage investiții productive care să asigure o redresare economică sustenabilă; întrucât sunt necesare mai multe investiții pentru a accelera trecerea la o mobilitate sustenabilă și inteligentă și pentru a moderniza și diversifica sistemele de infrastructură pentru a îmbunătăți accesibilitatea, a promova inovarea și a sprijini tranziția către o economie mai verde; întrucât politica de coeziune ar trebui să joace un rol strategic în eliminarea acestor decalaje, în promovarea coeziunii teritoriale și în asigurarea faptului că nicio regiune nu este lăsată în urmă în timpul tranziției;

D. întrucât multe dintre cele mai sărace și mai vulnerabile regiuni sunt situate în partea de est a UE; întrucât războiul din Ucraina are un impact negativ suplimentar asupra acestor regiuni;

E. întrucât deconectarea fizică și izolarea insulelor de continent constituie un dezavantaj structural permanent care afectează multiple aspecte ale vieții economice și sociale, inclusiv accesul la piața muncii, educație, îngrijiri de sănătate, mobilitate și servicii publice; întrucât teritoriul limitat al insulelor restrânge în mod semnificativ posibilitățile de perfecționare și recalificare profesională, limitând astfel capacitatea lucrătorilor de a se adapta la schimbările structurale sau la transformările sectoriale, cum ar fi cele determinate de dubla tranziție verde și digitală; întrucât, în multe cazuri, această lipsă de alternative îi obligă pe lucrători să părăsească regiunile de origine pentru a avea acces la șanse de angajare în altă parte, subminându-le efectiv „dreptul de a rămâne” și contribuind la depopulare și la exodul creierelor în teritoriile

insulare;

F. întrucât Fondul UE pentru o tranziție justă (FTJ) este și ar trebui să fie în continuare un instrument important pentru a se asigura că persoanele care trăiesc în teritoriile afectate de trecerea la neutralitatea climatică nu sunt lăsate în urmă și pentru a contribui la obiectivul de a permite regiunilor și oamenilor să facă față efectelor sociale, economice și asupra ocupării forței de muncă și a mediului; întrucât ratele de absorbție rămân prea scăzute în această etapă a perioadei de programare;

G. întrucât tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, criza climatică mondială și poluarea mediului, cu impactul lor asupra alimentației, educației și sănătății, se repercutează și asupra drepturilor copiilor în diferitele regiuni ale UE și trebuie luate măsuri judicioase și eficace pentru ca copiii și generațiile viitoare să poată duce o viață demnă și să fie pregătiți cu competențele necesare pentru piața muncii de mâine;

H. întrucât recomandările adresate statelor membre de a pune la punct o strategie globală, cu resurse bugetare adecvate pentru combaterea sărăciei, în special a sărăciei familiilor și copiilor din UE, precum și politicile și acțiunile pentru a o implementa, promovează aprofundarea pieței interne și pașii către realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și sprijină obiectivul Comisiei de a crea o Europă competitivă și incluzivă cu o diversitate de regiuni;

I. întrucât Europa se confruntă în prezent cu deficite de forță de muncă și de competențe, ceea ce, așa cum au identificat rapoartele Draghi și Letta, frânează competitivitatea Uniunii; întrucât descentralizarea strategică a dezvoltării industriale și tehnologice și investițiile în regiunile afectate de tranziție pot contribui la soluționarea acestor deficite, dar pentru aceasta este nevoie de investiții suficiente în servicii publice și în infrastructura aferentă, de pildă locuințe, educație și transport;

J. întrucât multe dintre industriile cele mai afectate de decarbonizare s-au confruntat cu condiții de muncă nefavorabile și cu o dependență de lucrătorii sezonieri; întrucât tranziția verde și digitală trebuie să meargă mână în mână cu justiția economică și socială; întrucât tranziția justă ar trebui să contribuie la combaterea discriminării la locul de muncă, asigurarea unor condiții de muncă decente și de calitate, ameliorarea standardelor de muncă și asigurarea unor plase de siguranță eficace și a unor mecanisme de protecție pentru lucrătorii ale căror locuri de muncă sunt afectate;

K. întrucât turismul este un sector-cheie al economiei UE, contribuind direct și indirect la peste 10 % din PIB-ul UE, și joacă un rol esențial în creșterea competitivității, a bunăstării sociale și a creării de locuri de muncă sustenabile, în special în regiunile puternic dependente de turism; întrucât turismul are potențialul de a contribui semnificativ la coeziunea teritorială, în special în regiunile îndepărtate, rurale, de coastă, ultraperiferice și insulare, și poate sprijini diversificarea

economică și tranziția justă în zonele care se confruntă cu provocări structurale, cu declinul populației sau cu dependența de industriile cu emisii ridicate de dioxid de carbon; întrucât industria turismului din UE, compusă în mare parte din 2,3 milioane de întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), are aproximativ 12,3 milioane de angajați și reprezintă o activitate economică importantă, cu puternice efecte de multiplicare în diverse sectoare; întrucât politica de coeziune ar trebui să sprijine strategiile de turism sustenabil ca parte a tranziției juste, încurajând reziliența, inovarea, transformarea verde și digitală în sectorul turismului, promovând în același timp creșterea incluzivă și conservarea patrimoniului cultural și natural;

L. întrucât Uniunea Europeană, spre deosebire de principalii săi competitori, este lider mondial în reducerea emisiilor, deși se confruntă cu numeroase dificultăți din cauza contextului geopolitic și economic complex la nivel mondial;

M. întrucât procesul de tranziție energetică ar trebui să fie corelat cu competitivitatea economică și întrucât protejarea securității energetice a regiunilor este esențială;

N. întrucât energia nucleară este inclusă în taxonomia verde și, prin urmare, contribuie la procesul de tranziție către o economie decarbonizată; întrucât creșterea investițiilor în această sursă de energie ar contribui la atingerea obiectivelor Uniunii în ceea ce privește autonomia strategică și reducerea emisiilor de dioxid de carbon; întrucât această sursă de energie ar fi, de asemenea, un înlocuitor eficient din punctul de vedere al performanței energetice, al creării de locuri de muncă și al creșterii economice în regiunile în tranziție;

O. întrucât continentul european se încălzește mai rapid decât restul lumii, iar riscurile generate de schimbările climatice devin din ce în ce mai complexe și mai dificil de gestionat;

P. întrucât trebuie să se acorde o atenție și un sprijin deosebite situației vulnerabile a insulelor și a regiunilor insulare și ultraperiferice, având în vedere problemele socioeconomice grave cu care se confruntă în tranziția către țintele energetice ale UE pentru 2030 și obiectivul unei economii neutre din punct de vedere climatic până în 2050; întrucât handicapurile coexistente ale insulelor, care decurg din caracterul insular, combinate cu impactul grav al crizei climatice, îi dezavantajează și mai mult pe cetățenii acestora, exacerbând disparitățile sociale și economice existente; întrucât apariția din ce în ce mai frecventă a fenomenelor meteorologice extreme și a dezastrelor naturale, cum ar fi seceta, inundațiile și incendiile de vegetație, adâncește și mai mult decalajele de dezvoltare și împiedică progresul în dezvoltarea durabilă a regiunilor insulare ale UE;

Q. întrucât, fără o atenție și un sprijin financiar adecvate, regiunile care înainte erau dependente de producția de energie, inclusiv de producția de cărbune, de activitățile miniere și de procesele de

rafinare, precum și alte regiuni puternic industrializate, se confruntă cu riscul unui declin economic, ceea ce le reduce competitivitatea; întrucât aceste regiuni se confruntă adesea cu dificultăți demografice, cum ar fi depopularea persistentă, în special în zonele rurale, în insule și în regiunile ultraperiferice, precum și îmbătrânirea și exodul creierelor, combinate cu accesul limitat la investiții, infrastructura inadecvată, conectivitatea insuficientă și un decalaj tot mai mare de productivitate și șanse de angajare în comparație cu regiunile mai dinamice; întrucât ele au nevoie de un sprijin cuprinzător și strategii specifice de reconversie pentru a transforma aceste probleme în oportunități;

R. întrucât eficacitatea strategiilor tranziției juste depinde de o utilizare coerentă și strategică a instrumentelor financiare ale UE; întrucât, prin urmare, este esențial să se mențină o abordare teritorială și bazată pe realitatea zonei pentru planurile teritoriale pentru o tranziție justă, asigurând implicarea autorităților regionale și locale în elaborarea strategiilor ascendente pentru teritoriile vizate de program;

S. întrucât ar trebui intensificată asistența tehnică pentru autoritățile publice din FTJ, InvestEU și Facilitatea de împrumut pentru sectorul public, cei trei piloni ai Mecanismului pentru o tranziție justă;

T. întrucât procesul de solicitare a fondurilor din FTJ trebuie să fie simplificat și raționalizat și să devină mai flexibil pentru a asigura o accesibilitate mai largă și a permite o utilizare mai rapidă și mai eficientă a resurselor; întrucât simplificarea procedurilor este esențială pentru a maximiza impactul FTJ, în special pentru regiunile mai mici și autoritățile locale cu capacitate administrativă limitată, și pentru a garanta că sprijinul ajunge în timp util la comunitățile și lucrătorii cei mai afectați de tranziția verde,

Vizarea zonelor în care se pierd locuri de muncă

1. invită Comisia să faciliteze, la propunerea statelor membre, în parteneriat cu regiunile și autoritățile locale, crearea unor zone economice speciale ale FTJ pentru zonele afectate de închiderea siturilor, până când majoritatea locurilor de muncă pierdute la nivel local sunt înlocuite în zona locală, acordându-se inițial acces prioritar la finanțare locațiilor direct afectate în apropierea generală a zonei în care s-au pierdut locuri de muncă, precum și altor zone, cu condiția să se motiveze în mod corespunzător că impactul direct sau indirect al acestor pierderi justifică accesul la FTJ; subliniază că este important să se țină seama și de criteriile sociale, cum ar fi ratele șomajului la nivel local, precaritatea socioeconomică și riscurile crescute de excluziune socială, asigurându-se că redresarea economică este sustenabilă și plasată sub responsabilitatea comunității;

2. solicită introducerea unor decizii de planificare mai rapide, împreună cu măsuri speciale, instrumente financiare și stimulente în aceste zone, inclusiv stimulente fiscale temporare și țintite pentru firme și

investiții, cu condiția ca acestea să nu submineze stabilitatea pieței unice; reafirmă că astfel de măsuri pot crea locuri de muncă, pot oferi șanse pentru persoanele care locuiesc în aceste regiuni și pot sprijini operatorii economici, acordând prioritate IMM-urilor, microîntreprinderilor și celor care gestionează întreprinderi locale și familiale tradiționale, consolidând dezvoltarea regională și competitivitatea;

3. relevă că zonele economice speciale pot stimula investițiile și creșterea în regiuni, cum este cazul zonelor economice speciale stabilite la aeroportul Shannon din comitatul Clare, Irlanda, în 1959 și în Katowice, regiunea Silezia, Polonia, în 1996; insistă, cu toate acestea, asupra faptului că aceste mecanisme trebuie să fie reglementate de norme stricte pentru a garanta că beneficiile economice ajung efectiv la populațiile locale, previn orice formă de dumping social sau fiscal, spălare de bani și evaziune fiscală și fac obiectul unor criterii stricte de sustenabilitate socială, economică și de mediu, acordând prioritate firmelor locale, în special IMM-urilor și microîntreprinderilor;

4. solicită ca regiunile insulare să fie incluse în categoria zonelor eligibile pentru aplicarea unor rate reduse de impozitare în cadrul zonelor economice insulare ale FTJ, cu scopul de a soluționa problema costului disproporționat de ridicat al vieții în aceste teritorii, care este exacerbat de impactul tranziției verzi și energetice; subliniază că astfel de măsuri fiscale sunt esențiale pentru a îmbunătăți viabilitatea economică a comunităților insulare, a sprijini întreprinderile locale și a atrage investiții sustenabile; evidențiază că stimulentele fiscale țintite pot constitui un instrument eficace de contracarare a tendinței persistente de depopulare a insulelor, pot promova crearea de locuri de muncă și pot încuraja economiile locale reziliente și autonome, asigurând în același timp o tranziție echitabilă și incluzivă către neutralitatea climatică;

Educația, formarea lucrătorilor și programele de ucenicie

5. reliefează că fondurile UE [fondurile structurale și de investiții europene și, în special, Fondul social european Plus (FSE+) și Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)] și FTJ sunt utilizate pentru a suplimenta investițiile diferitelor regiuni în educația timpurie;

6. reiterează că multe dintre regiunile vizate de FTJ au o istorie importantă și admirabilă în domeniul programelor de formare și ucenicie, care sunt esențiale pentru recalificarea lucrătorilor și ca reacție la noile cerințe ale pieței muncii; accentuează că ar trebui să se acorde prioritate continuării acestora; solicită finanțare din FTJ pentru a sprijini accesul la oportunități de formare și ucenicie, în special pentru femei, tineri și comunitățile marginalizate;

7. remarcă, în acest sens, că trebuie să se acorde prioritate investițiilor la toate nivelurile de educație și formare în zonele afectate, inclusiv prin integrarea în programele de formare a competențelor verzi și

digitale, a alfabetizării și a competențelor numerice de bază, precum și a aptitudinilor în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM), în conformitate cu comunicările recente ale Comisiei privind uniunea competențelor, Planul de acțiune privind competențele de bază și cadrul strategic pentru educația STIM; insistă că este importantă finanțarea pentru consolidarea competențelor digitale și tehnice de bază în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională și a competitivității; evidențiază necesitatea finanțării UE adecvate pentru cursurile copiilor și studenților care provin din zonele afectate, inclusiv nevoia de sprijin financiar pentru învățământul secundar și superior;

8. reliefează că lipsa profesorilor specializați exacerbează deficiturile de competențe în sectoarele strategice și subminează competitivitatea economică a regiunilor mai puțin dezvoltate; solicită dezvoltarea unor programe specifice pentru a îmbunătăți atractivitatea profesiei de cadru didactic, în special în domeniul STIM, prin stimulente economice și neeconomice, în special în regiunile afectate de tranziție; remarcă importanța alocării de resurse specifice pentru formarea inovatoare a profesorilor și a formatorilor și dezvoltarea competențelor pedagogice digitale, care sunt esențiale în scopul de a pregăti lucrătorii pentru tranzițiile industriale; cere să se ia măsuri de majorare a salariilor și îmbunătățire a condițiilor de muncă ale cadrelor didactice pentru a atrage și a păstra profesorii calificați, în special în zonele aflate în tranziție, recunoscându-le rolul esențial în pregătirea forței de muncă pentru nevoile industriale viitoare; face un apel la Comisie să evalueze impactul investițiilor în formarea profesorilor și a formatorilor pentru a da o mai bună utilizare fondurilor și a optimiza rezultatele, înțelese ca competențe dobândite de studenți și lucrători în regiunile mai puțin dezvoltate;

9. deși recunoaște investițiile deja realizate în programele de ucenicie, solicită ca o parte semnificativă a fondurilor pentru educație din regiunile afectate să fie utilizată pentru ucenicii și formare profesională care să corespundă nevoilor comunității locale în care se pierd locuri de muncă, prin programe de ucenicie de înaltă calitate, asigurându-se că aceste programe oferă o remunerație adecvată, condiții de muncă decente și formare de calitate;

10. subliniază că politica de coeziune este răspunsul corect la disparitățile economice și rolul său este deosebit de important în prezent, având în vedere amenințarea dezindustrializării; cere o mai bună coordonare între FTJ, FSE+ și Fondul european de dezvoltare regională pentru a maximiza impactul acestora asupra redistribuirii și recalificării lucrătorilor afectați de restructurările industriale; solicită și ca gestionarea finanțării din FSE+ să se axeze mai mult pe regiuni, să aibă la bază o abordare pe mai multe niveluri, care să implice autoritățile naționale, regionale și locale, și să existe mai multe sinergii între FSE+ și FTJ, în special în ceea ce privește educația și formarea; recunoaște, de asemenea, rolul esențial al

Băncii Europene de Investiții în sprijinirea tranziției juste și necesitatea de a consolida în continuare cooperarea dintre investițiile publice și cele private;

11. evidențiază că este important ca politica de coeziune, inclusiv FTJ, să fie aliniate la strategiile regionale de inovare și la prioritățile de specializare inteligentă pentru a crește competitivitatea regională și a sprijini diversificarea economică și reziliența zonelor în tranziție; îndeamnă Comisia și statele membre să acorde o atenție deosebită zonelor în declin demografic și să acorde prioritate zonelor afectate față de cele care nu sunt afectate de tranziție în criteriile de selecție a proiectelor eligibile pentru finanțare din FTJ, sporind punctajul inițiativelor antreprenoriale situate în mod direct în municipalitățile afectate de închiderea sectoarelor cu emisii ridicate de dioxid de carbon, asigurându-se astfel că acest stimulent aduce rezultate concrete; îndeamnă Comisia și statele membre să se asigure că fondurile disponibile în MRR contribuie la sprijinirea procesului de tranziție în teritoriile afectate;

12. recunoaște rolul crucial al industriei autovehiculelor în UE, inclusiv în crearea de locuri de muncă în diferite regiuni; consideră că includerea sectorului autovehiculelor în domeniul de aplicare al tranziției juste este esențială, având în vedere provocările reprezentate de concurența globală în trecerea la electromobilitate și impactul barierelor nejustificate în calea comerțului; subliniază că este nevoie de politici specifice care să acorde prioritate recalificării lucrătorilor și inițiativelor menite să diversifice modelul economic al regiunilor cu o industrie auto importantă;

13. este de părere că formarea profesională este un răspuns necesar la transformarea economică a regiunilor; subliniază că trebuie create, prin FTJ, programe ambițioase și specifice de formare profesională și de recalificare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și lucrătorii direct afectați de tranzițiile economice pentru a preveni apariția șomajului structural pe termen lung; insistă că trebuie alocate fonduri pentru aceste programe în planurile teritoriale pentru o tranziție justă;

14. invită Comisia să colaboreze cu statele membre, autoritățile locale și regionale, sindicatele și întreprinderile locale pentru a se asigura că se acordă o atenție deosebită faptului că lucrătorii care și-au pierdut locul de muncă au posibilitatea de a participa la programele de ocupare a forței de muncă și de formare sprijinite de FSE+ sau la alte programe finanțate de UE în comunitățile lor;

15. reliefează că trebuie dezvoltate programe de ucenicie și de formare pentru zonele afectate de tranziție, în colaborare cu întreprinderile locale, instituțiile de învățământ, centrele de formare și învățare pe tot parcursul vieții, partenerii sociali, autoritățile locale și regionale și administrația publică, pentru a oferi studenților și lucrătorilor șomeri oportunități și experiențe semnificative în comunitățile lor și pentru a le proteja „dreptul de a rămâne”;

16. subliniază că programele eficace de recalificare și perfecționare necesită o planificare și o pregătire adecvate cu mult timp înainte de orice eliminare treptată sau schimbare industrială semnificativă; constată că formarea și reconversia profesională a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, perfecționarea, recalificarea și educația pe tot parcursul vieții trebuie realizate în așa fel încât să se garanteze că nimeni, indiferent de sectorul de muncă, de tipul de contract, de gen sau de poziția geografică, nu este uitat pe calea către tranziția verde și digitală a UE; solicită măsuri pentru a facilita anticiparea și planificarea proactivă a nevoilor de competențe și pentru a asigura aceste drepturi pentru toți lucrătorii afectați; invită statele membre și autoritățile regionale să înființeze „consilii locale ale competențelor” sau organisme multipartite similare, însărcinate să identifice lacunele locale în materie de competențe, să anticipeze nevoile de competențe legate de tranziția verde și digitală și ofere consiliere cu privire la investițiile specifice în cadrul FTJ și al FSE+;

17. propune crearea unui mecanism regional de monitorizare și evaluare a impactului programelor de ucenicie, care să implice toate părțile interesate – autoritățile locale, angajatori, instituții educaționale și tineri; consideră că acesta ar permite ajustarea rapidă a strategiilor de formare profesională în funcție de cerințele pieței muncii și de feedback-ul direct al participanților, asigurându-se astfel sustenabilitatea și eficiența programelor de ucenicie pe termen lung;

18. subliniază ca regiunile afectate de tranziția ecologică se confruntă cu o lipsă de competențe și de forță de muncă, în timp ce în multe părți ale Europei există o criză a locuințelor și supraaglomerare în zonele urbane; propune crearea unui program pentru locuințe accesibile în aceste regiuni și consideră că acest program ar trebui să atragă tinerii, contribuind astfel la revitalizarea economică și socială a acestor zone;

19. încurajează statele membre să integreze în proiectele sprijinite de FTJ și FSE+ garanții pentru locuințe, sisteme de coabitare și ajutor pentru chirii destinate ucenicilor și studenților, în special în regiunile cu un nivel ridicat al șomajului în rândul tinerilor sau în regiunile care se confruntă cu un declin demografic;

20. solicită ca o parte din fondurile de coeziune să fie alocată în mod specific pentru renovarea locuințelor gospodăriilor cu cele mai mici venituri și a clădirilor cu cea mai mică eficiență energetică, care altfel ar fi lăsate în urmă în tranziția verde;

Planul pentru locuri de muncă de calitate

21. consideră că tranziția justă nu a ținut cont suficient de particularitățile diferitelor profiluri ale lucrătorilor și ale comunităților afectate; constată cu regret că nu s-au creat locuri alternative de muncă sezoniere, care pot fi atât sursă de venit suplimentar pentru lucrători, cât și o oportunitate de venit pentru studenți;

22. atrage atenția asupra șomajului și în special asupra șomajului în rândul tinerilor, în multe regiuni, zone rurale și state membre; subliniază, prin urmare, că este nevoie ca locuințele, transportul și educația să fie accesibile și la prețuri abordabile, precum și că este necesară incluziunea generațiilor tinere, în special a tinerilor din gospodării cu venituri mici;

23. subliniază că este necesar să se completeze finanțarea consiliilor de învățământ superior și de formare pentru a asigura recalificarea sau reconversia profesională a lucrătorilor care se gândesc să își schimbe profilul profesional sau care și-au pierdut locul de muncă, în special în cazul femeilor și al persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani; propune ca FTJ să ofere, de asemenea, oportunități de recalificare, reconversie și educație membrilor apropiați ai familiilor lucrătorilor afectați, în apropierea zonelor în care locuiesc;

24. avertizează că o parte dintre fabricile care s-au închis sau sunt în curs de închidere oferă condiții de muncă peste media economică, inclusiv salarii mai mari, indemnizații de risc și asigurări de sănătate pentru lucrători și familiile acestora; subliniază, prin urmare, necesitatea unei finanțări temporare în cadrul FTJ pentru a compensa diferența dintre indemnizațiile de șomaj și noile salarii, permițând o tranziție mai ușoară și asigurând îndeplinirea tuturor obligațiilor contractuale asumate anterior;

25. salută angajamentul Comisiei de a propune, până la sfârșitul anului 2025, o foaie de parcurs privind locurile de muncă de calitate, elaborată împreună cu partenerii sociali, pentru a asigura o tranziție justă pentru toți; reamintește că foaia de parcurs ar trebui să sprijine salarii echitabile, standarde ridicate de sănătate și siguranță, condiții bune de muncă, formare și tranziții profesionale echitabile pentru lucrători, inclusiv pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, în special prin creșterea acoperirii pe care o au negocierile colective; subliniază că foaia de parcurs ar trebui să considere gestionarea tranzițiilor drept o prioritate esențială și să includă propuneri însoțitoare care să sprijine în mod concret lucrătorii;

26. subliniază că este necesar să se aprobe fără întârziere „contractele sociale” încheiate pentru sectoarele economice aflate în procesul de tranziție justă și notificate Comisiei; subliniază că aceste contracte sociale ar trebui să se bazeze pe un diagnostic și pe previziuni economice solide, să sprijine negocierile colective și respectarea drepturilor lucrătorilor și să țină seama de particularitățile regiunilor în cauză; sprijină crearea unor mecanisme de protecție socială pentru lucrătorii direct afectați de tranzițiile industriale și energetice, inclusiv a unui venit de tranziție și a unor prelungiri specifice ale ajutoarelor de șomaj; solicită adoptarea unei directive privind tranziția justă în lumea muncii, care să stabilească un cadru legislativ menit să asigure crearea de locuri de muncă de calitate în regiunile afectate de tranziție; încurajează crearea de grupuri de lucrători în industriile afectate de tranziție, care să le permită

foștilor angajați să beneficieze direct de reînnoirea economică regională;

27. invită Comisia să faciliteze instituirea unui program social de formare pentru lucrătorii mai în vârstă fără loc de muncă, în special pentru femei și șomerii de lungă durată care nu sunt în măsură să se recalifice și să dobândească noi locuri de muncă, garantând că aceste persoane sunt sprijinite până la pensionare pentru a li se asigura un nivel de trai decent; subliniază necesitatea de a consolida rolul femeilor și de a promova integrarea persoanelor cu dizabilități;

28. subliniază că statele membre trebuie să acorde prioritate accesului la terenuri deținute de stat și, acolo unde este posibil, ar trebui să recupereze, să reabiliteze și să reorienteze clădiri și alte bunuri cum ar fi instalațiile industriale vechi și siturile miniere pentru noi proiecte finanțate în cadrul FTJ, cum ar fi proiecte legate de sursele regenerabile de energie, renovare pentru eficiență energetică sau reindustrializarea ecologică; subliniază că statele membre și Comisia ar trebui să supravegheze și să monitorizeze acest proces;

Implementare și guvernanță

29. subliniază că tranziția regiunilor eligibile pentru sprijin din partea FTJ nu este încă finalizată și că aceste regiuni vor avea nevoie în continuare de sprijin specific pentru a aborda diferitele provocări legate de tranziția energetică în viitor; consideră că este necesar să se adopte măsuri pentru a asigura absorbția la maximum a acestor fonduri, inclusiv prin simplificarea procedurilor administrative, instituirea unor mecanisme de sprijin și de consiliere pentru a ajuta autoritățile locale să acceseze și să utilizeze cu succes investițiile necesare, precum și prin creșterea prefinanțării pentru autoritățile locale;

30. regretă că unele regiuni ale UE se confruntă cu un exod continuu al lucrătorilor tineri și calificați din cauza schimbărilor demografice și a migrației, zonele rurale, insulele și regiunile îndepărtate fiind afectate în mod deosebit; reamintește, în acest context, că este important să existe legături solide între mediul urban și cel rural, precum și să se acorde sprijin specific femeilor din zonele rurale; reamintește că astfel de niveluri de migrație și depopulare afectează grav competitivitatea, creșterea economică, securitatea alimentară, productivitatea și sustenabilitatea regiunilor afectate;

31. observă cu îngrijorare scăderea severă din ultimii ani a nivelurilor adecvate de finanțare națională acordate de statele membre regiunilor lor mai sărace; reamintește că este important să se respecte norma UE privind adiționalitatea; invită Comisia să se asigure că autoritățile naționale țin seama în mod adecvat de coeziunea internă atunci când elaborează și pun în aplicare proiecte finanțate din fondurile structurale și de investiții;

32. acceptă faptul că implementarea procesului FTJ este o chestiune ce ține de competența statelor membre, dar solicită un rol mai important pentru autoritățile locale și regionale și pentru cei

implicați în procesul decizional, garantându-se că strategiile de finanțare sunt aliniate la nevoile specifice ale comunităților afectate de tranziție și sunt coerente cu investițiile din cadrul altor fonduri strategice legate de tranziția justă; subliniază că este esențial să se simplifice accesul la cereri și să se extindă domeniul de aplicare al fondului, astfel încât să se permită și altor regiuni și sectoare deopotrivă afectate să beneficieze de FTJ; subliniază necesitatea ca Comisia, în cooperare cu statele membre, să prezinte orientări clare privind aspectele legate de implementare, pentru a accelera alocarea fondurilor și punerea în aplicare eficientă a inițiativelor FTJ;

33. consideră că Comisia ar fi trebuit să stabilească parametri clari pe care fiecare stat membru să îi urmărească în domenii precum investițiile în educație și formare, perfecționarea și recalificarea lucrătorilor pentru locuri de muncă alternative și care să permită investitorilor terți să păstreze cultura și tradițiile fostelor regiuni producătoare de cărbune și turbă, precum și să contribuie la curățarea zonelor poluate din jurul siturilor de extracție; încurajează schimbul de know-how și de bune practici între regiunile aflate în tranziție; solicită, de asemenea, să existe sinergii între inițiative cum ar fi noul Bauhaus european și proiecte care transformă instalații industriale vechi în spații sociale și culturale;

34. recunoaște că există un deficit de finanțare pentru proiectele de tip ascendent de mare anvergură; recomandă ca programele ce vor continua FTJ să acopere aceste lacune, dacă va fi nevoie; subliniază că este important să se ofere sprijin tehnic specific din partea FTJ regiunilor, autorităților locale și grupurilor comunitare încă din primele etape, pentru a consolida capacitatea acestora de planificare ascendentă și pentru a-i ajuta pe potențialii beneficiari să pregătească proiecte de înaltă calitate și cu impact;

35. recunoaște lipsa finanțării echivalente pentru grupurile din sectorul voluntariatului care solicită sprijin din FTJ și solicită un mecanism de finanțare simplificat; subliniază că este important să se acorde o prefinanțare suficientă, reprezentând mai mult de jumătate din costul de capital sau o parte substanțială a proiectului pentru grupurile considerate a prezenta un risc scăzut, garantând astfel că aceste grupuri nu trebuie să plătească rate ridicate ale dobânzii și comisioane pentru finanțare echivalentă și finanțare-punte, permițând în acest mod organizațiilor locale de voluntariat și comunitare să realizeze în mod eficient proiectele legate de tranziție;

36. solicită să se creeze sinergii mai mari între sectorul public și cel privat, pentru o abordare în comun a procesului de tranziție, facilitând astfel reconversia productivă a teritoriilor afectate;

37. subliniază impactul negativ al normelor privind ajutoarele de stat asupra grupurilor de voluntariat și non-profit; subliniază, în acest context, rolul esențial al entităților din economia socială în furnizarea de răspunsuri concrete, bazate pe comunitate, la nevoile sociale ale cetățenilor UE și în sprijinirea soluțiilor incluzive,

centrate pe oameni, pentru o tranziție justă; subliniază că normele privind ajutoarele de stat ar putea fi relaxate, în condiții justificate, pentru grupurile de voluntariat și grupurile non-profit considerate a avea un profil de risc scăzut; invită Comisia ca, în acest context, să colaboreze cu statele membre pentru a asigura o mai mare coerență și claritate în interpretarea legislației UE privind ajutoarele de stat aplicabilă grupurilor comunitare și grupurilor non-profit;

38. subliniază că este necesar să se dezvolte un model consolidat care să aducă beneficii comunităților, adaptat fiecărei regiuni vizate de tranziția justă; invită, în acest sens, statele membre și autoritățile de management să aloce o parte din resursele FTJ pentru a sprijini crearea de scheme comunitare ecologice, inovarea socială și economia socială, în special prin finanțarea cooperativelor energetice cetățenești, a proiectelor locale participative de producere a energiei din surse regenerabile și a inițiativelor care promovează o economie locală circulară; observă că foștilor lucrători și familiilor acestora ar trebui să li se permită să investească sau să participe la aceste proiecte, consolidând astfel legătura dintre tranziția verde și incluziunea socială;

39. reiterează că proiectele de cooperare sau plasate sub responsabilitatea comunității legate de locuințe ar trebui să beneficieze de un acces simplificat la finanțarea din FTJ, inclusiv prin reducerea pragurilor de cofinanțare și prin plăți în avans; solicită ca statelor membre să li se pună la dispoziție orientări cu privire la facilitarea accesului la fonduri al actorilor din sectorul locuințelor;

40. solicită reducerea sarcinii administrative a FTJ asupra comunităților, grație unor manageri cu competențe practice și direct implicați și prin crearea unui ghișeu unic și a unor platforme digitale adecvate care să ofere sprijin și asistență în tratarea cererilor și gestionarea proiectelor odată ce acestea sunt selectate, garantând că aceste comunități au, de asemenea, acces egal la finanțare și contribuind astfel la eliminarea disparităților regionale;

41. solicită ca FTJ să sprijine, să pună în valoare și să conserve patrimoniul cultural și industrial al comunităților afectate prin promovarea dezvoltării turismului sustenabil; încurajează crearea de programe de formare specifice pentru ghizii care promovează patrimoniul, pentru a se încuraja ocuparea forței de muncă la nivel local și continuitatea culturală și a sprijini crearea de centre pentru vizitatori și de spații de interpretare care să prezinte istoria locală, tradițiile și parcursul de transformare al acestor regiuni, creând astfel locuri de muncă la nivel local și menținând identitatea culturală ți atrăgând turismul cultural și educațional;

42. subliniază importanța strategică a dreptului cetățenilor de a rămâne în regiunile sau zonele lor locale; invită Comisia să publice orientări specifice privind modul de aplicare a acestui principiu și de asigurare a respectării lui peste tot în UE și în regiunile sale; solicită o integrare mai profundă a acestui principiu ca principiu transversal

în toate politicile UE, astfel încât acestea să sprijine obiectivele de coeziune socială, economică și teritorială, astfel cum sunt stabilite în tratate;

Justiție socială înainte de tranziție pentru întreaga economie

43. subliniază rolul-cheie pe care politica de coeziune îl joacă în realizarea priorităților de politică ale UE și în stimularea economiei UE, contribuind la o tranziție și o dezvoltare juste, incluzive și sustenabile, promovând convergența economică și socială între țări și regiuni și stimulând inovarea și ocuparea forței de muncă; regretă că, din cauza flexibilității limitate a actualului cadru financiar multianual (CFM), Comisia a recurs la reorientarea politicii de coeziune, care nu este un instrument de răspuns în situații de criză, dar la care s-a recurs în repetate rânduri pentru a compensa deficiențele în materie de flexibilitate bugetară sau ale mecanismelor de răspuns în caz de criză din CFM, în detrimentul obiectivelor sale de politică pe termen lung; invită Comisia și statele membre să accelereze punerea în aplicare a politicii de coeziune;

44. consideră că schimbările din peisajul geopolitic, împreună cu alți factori, provoacă schimbări masive în funcționarea economiei UE; subliniază că FTJ ar trebui să mențină un rol decisiv în procesul de decarbonizare; invită Comisia și statele membre să examineze termenele pentru închiderea unor actori principali din domeniul energiei din UE și să atenueze impactul acestor închideri, asigurând „justiția socială în tranziție” pentru lucrători;

45. solicită să se acorde o atenție deosebită necesității de a promova conexiunile electrice, de a crește capacitatea rețelei și de a consolida sistemele de stocare a energiei, drept componente necesare ale unei tranziții energetice eficiente; invită Comisia să încurajeze statele membre să pună în aplicare pe deplin dispozițiile Directivei (UE) 2019/944[1] privind comunitățile de energie ale cetățenilor, oferind măsuri specifice pentru a proteja gospodăriile vulnerabile de sărăcia energetică în regiunile vizate de FTJ; consideră, în acest context, că ar trebui să se acorde sprijin proiectelor locale de infrastructură verde și de energie din surse regenerabile plasate sub responsabilitatea comunității, cum ar fi instalațiile solare, eoliene și hidroelectrice și transportul durabil, care stimulează economiile locale și oferă un mare potențial pentru crearea de locuri de muncă la nivel local în construcții, inginerie, întreținere și industriile conexe;

46. evidențiază importanța statelor membre în promovarea dialogului social sectorial și a negocierilor colective, în special în industriile verzi emergente, precum și în asigurarea includerii întreprinderilor

---

[1] Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare) (JO L 158, 14.6.2019, p. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

mici și mijlocii, inclusiv a întreprinderilor sociale; accentuează că Directiva privind salariile minime[1] reprezintă o ocazie excelentă pentru a consolida negocierile colective cu privire la stabilirea salariilor și prezența partenerilor sociali în sectoarele emergente;

47. subliniază rolul esențial al investițiilor în servicii publice de înaltă calitate pentru consolidarea rezilienței sociale și abordarea crizelor economice, în special în regiunile care se confruntă cu provocări naturale și demografice permanente grave; subliniază că este nevoie să se acorde prioritate în mod specific investițiilor în infrastructura de bază, în serviciile sociale și turismul sustenabil, precum și în rețelele logistice și conectivitate, inclusiv în modurile de transport sustenabile, cu scopul de a stimula reziliența și inovarea, promovând în același timp creșterea favorabilă incluziunii, crearea de noi locuri de muncă și viabilitatea noilor proiecte de afaceri în teritoriile afectate;

48. invită Comisia să se concentreze în special asupra insulelor și regiunilor ultraperiferice pentru a le sprijini în abordarea provocărilor socioeconomice grave cu care se confruntă și care decurg din procesul de tranziție către obiectivele UE pentru 2030 în materie de energie și climă și către o economie neutră din punct de vedere climatic în UE până în 2050 și să colaboreze cu statele membre pentru a aloca sume specifice din alocările lor naționale în cadrul planurilor lor teritoriale pentru o tranziție justă; cere să se ia măsuri compensatorii concrete care să contrabalanseze consecințele negative asupra coeziunii economice, sociale și teritoriale a insulelor în procesul de tranziție către o economie și o societate mai curate, care pot apărea din cauza dependenței lor de transportul aerian și maritim; solicită, prin urmare, să li se acorde prioritate insulelor la dezvoltarea infrastructurii care urmărește decarbonizarea transportului aerian și maritim;

49. regretă că Comisia nu a propus un fond pentru o tranziție justă (FTJ) de sine stătător în propunerile sale recente privind viitorul cadru financiar multianual (CFM); solicită așadar continuarea FTJ prin FTJ „II”, pentru perioada de programare de după 2027, pentru a oferi sprijin direct gospodăriilor și comunităților în vederea tranziției și pentru a permite o capacitate de intervenție proporțională cu amploarea impactului socioeconomic, asupra ocupării forței de muncă, demografic și de mediu al tranziției către obiectivele energetice ale UE pentru 2030; subliniază că acest fond ar trebui să funcționeze în conformitate cu principiile gestiunii partajate și parteneriatului, în cadrul politicii de coeziune, și subliniază că ar trebui să dispună de o alocare bugetară previzibilă proprie, care să îi asigure autonomia față de instrumentele extraordinare de răspuns în

---

[1] Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană (JO L 275, 25.10.2022, p. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

situații de criză, cum ar fi NextGenerationEU;

50. îndeamnă Comisia să simplifice și să alinieze instrumentele financiare din CFM post-2027, asigurând o abordare coerentă și coordonată pentru sprijinirea strategiilor de tranziție justă prin FTJ „II”; subliniază că, în acord cu propunerile statelor membre, domeniul de aplicare al FTJ „II” ar putea fi extins cu măsuri care să fie puse în aplicare până la înlocuirea locurilor de muncă pierdute la nivel local și ar trebui să se concentreze pe reconcilierea dezvoltării durabile cu competitivitatea, asigurându-se că regiunile aflate în tranziție pot prospera din punct de vedere economic fără a-și compromite obiectivele sociale și de mediu; subliniază necesitatea unor planuri pentru zonele de tranziție justă care să adopte o abordare proactivă pentru a anticipa, de asemenea, potențialele procese transformatoare viitoare și care să includă un angajament clar de a dezvolta inițiative strategice de regenerare și dezvoltare, cu un accent deosebit pe dezvoltarea întreprinderilor și crearea de locuri de muncă în zonele cele mai afectate de închiderea instalațiilor de producție a combustibililor fosili; subliniază că statele membre au o anumită flexibilitate în ceea ce privește parcursul lor către decarbonizare, în acord cu obiectivele convenite ale UE, ținând seama de perspectiva tehnologică și economică și în funcție de nevoile locale și regionale;

51. subliniază că este nevoie de criterii de alocare mai precise și de o delimitare teritorială a fondurilor, care să se concentreze în mod specific asupra autorităților locale și regionale, în cadrul nivelului administrativ NUTS 3[1]; subliniază că este important ca fondurile să ajungă în regiunile afectate în mod deosebit de tranziția către o economie neutră climatic, din cauza caracterului sectorial al economiei lor sau a închiderii uzinelor cu emisii ridicate de dioxid de carbon, și pentru ca investițiile să nu fie concentrate numai în marile centre urbane din zona NUTS 3; subliniază că este urgent să se integreze și indicatori teritoriali și demografici în alocarea fondurilor FTJ, cum ar fi îmbătrânirea populației, emigrarea tinerilor, declinul constant al populației și depopularea, precum și impactul ocupării forței de muncă tranzitorii;

52. consideră că un cadru de bună guvernanță este esențial pentru realizarea tranziției juste; subliniază că autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în asigurarea elaborării, implementării și monitorizării eficiente a programelor UE, având în vedere apropierea lor de cetățeni și înțelegerea profundă a nevoilor teritoriale; subliniază că este important să se respecte principiul parteneriatului și Codul european de conduită privind parteneriatul și să se pună accentul pe abordarea bazată pe realitatea zonei, pentru a garanta participarea deplină a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile la guvernanța, selectarea și monitorizarea proiectelor finanțate, în

---

[1] Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică- nivelul 3.

conformitate cu principiul guvernanței pe mai multe niveluri prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060;

°

° °

53. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Comitetului Economic și Social European, Comitetului Regiunilor și parlamentelor naționale și regionale ale statelor membre.